

สิงคโปร์กับการสร้างรัฐใหม่ บทวิเคราะห์จากการบริหารปกครองของ ลี กวน ยู Singapore and Creating of the Newly State: An Analysis of Lee Kuan Yew's Governance

อภิรดี จิโรภาส *

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตสงขลา

Apiradee Jiropas *

Faculty of Humanities and Social Sciences, Thaksin University, Songkhla Campus

บทคัดย่อ

การเติบโตอย่างต่อเนื่องของประเทศสิงคโปร์ และการพัฒนาในด้านต่างๆ ที่รุดหน้าเมื่อเทียบกับประเทศในทวีปเดียวกัน จึงทำให้มีความน่าสนใจที่จะศึกษาว่าสิงคโปร์ ในฐานะนคร-รัฐเกิดใหม่ที่เพิ่งได้รับเอกราชเมื่อปี ค.ศ. 1963 ทำอย่างไรจึงมีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว ภายใต้การผูกขาดการปกครองโดยนายกรัฐมนตรีเพียงคนเดียวถึง 31 ปี แต่การผูกขาดอำนาจนั้นไม่ได้ทำประเทศให้แย่ลง แต่ในทางกลับกันได้นำพาประเทศไปสู่ความเจริญอย่างมั่นคง ดังนั้น บทความฉบับนี้จึงมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อวิเคราะห์เกี่ยวกับนคร-รัฐสิงคโปร์ยุคใหม่ ภายใต้การนำของนาย ลี กวน ยู ซึ่งเป็นคนสร้างรากฐานที่ดีให้กับประเทศสิงคโปร์และประชาชนในยุคสมัยต่อมา โดยบทความนี้สามารถสื่อสารให้เข้าใจถึงความเจริญของสิงคโปร์ ภายใต้ความสามารถในการบริหารปกครองประเทศของผู้นำเพียงคนเดียวว่า การเป็นผู้นำประเทศที่ดีควรมีวิสัยทัศน์การบริหารปกครองอย่างไร เพื่อที่จะนำประเทศไปสู่ความเจริญได้ทั้งทางด้านการเมือง การศึกษา และเศรษฐกิจ

คำสำคัญ : การสร้างรัฐใหม่ นคร-รัฐสิงคโปร์ การบริหารปกครอง ลี กวน ยู

Abstract

The continued growth and the advanced development in all aspects of Singapore is much higher when compared with the neighboring countries in the same continent. This makes it interesting to study about Singapore, the newly state, which has just got independence in 1963. And to study why Singapore can make a rapid development. Although Singapore was ruled under one Prime minister for 31 years, but the monopoly power of the Prime minister did not ruin the country but instead under his command, Singapore has developed in all aspects in stability way. As a result, this essay aims to analyze about the newly state of modern Singapore under the ruled of Lee Kuan Yew who has built the great foundation for Singapore and its citizens. This essay wants to make the reader understand about the prosperity of Singapore under the governance under one man ruling; moreover, this essay wants to present the visions of the good leader in terms of country's governance in order to lead the country into prosperity in all aspects; politics, education, and economics.

Keyword : Satisfaction Tourism Logistics Thai Tourists Andaman Travelling Development Area

บทนำ

สิงคโปร์เป็นประเทศเล็กมากสามารถเทียบได้เท่ากับเมืองๆ หนึ่งเท่านั้น แต่สิงคโปร์ก็มีฐานะเป็นประเทศเอกราช มีการปกครองตนเอง มีระบอบรัฐสภา มีนายกรัฐมนตรี มีทูตประจำอยู่ในประเทศต่างๆ เหมือนกับประเทศอื่นๆ ทั่วไป ดังนั้น นักรัฐศาสตร์จึงเรียกสิงคโปร์ว่าเป็น “นคร-รัฐ” คือเป็นทั้งนครและรัฐพร้อมๆ กันไปในตัวเกาะสิงคโปร์นั้นมีประวัติความเป็นมายาวนาน ไม่ต่ำกว่า 1,500 ปีแล้ว เดิมเรียกกันว่า เกาะทิมะเช็ก ซึ่งเป็นภาษามลายู แปลว่า เมืองทะเล หรือเมืองที่ตั้งอยู่ในทะเล ส่วนชื่อ “สิงคโปร์ นั้น” เป็นชื่อที่เรียกกันภายหลัง สิงคโปร์ยุคใหม่นั้นถือกันว่าเริ่มขึ้นเมื่อ ค.ศ. 1819 เมื่อเซอร์ แสตมฟอร์ด แรฟเฟิลส์ แห่งบริษัทอินเดียตะวันออกของอังกฤษ แล่นเรือมาขึ้นฝั่งเมื่อ 29 มกราคม และทำสัญญาเช่าเกาะ เพื่อการค้าจากสุลต่านผู้ครองเกาะ เมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ หลังจากนั้นอีก 5 ปีอังกฤษก็ทำสัญญากับสุลต่านอีกฉบับหนึ่ง โดยสุลต่านยอมยกเกาะให้กับบริษัทอินเดียตะวันออก เพื่อแลกกับเงินที่จะได้เพิ่มขึ้นอีก ต่อมาอังกฤษก็เอาสิงคโปร์ไปรวมกับปีนัง และมะลัคกาตั้งเป็นอาณานิคมใหม่เรียกว่า “อาณานิคมบนช่องแคบ” สิงคโปร์เริ่มจะมาเจริญขึ้นบ้างก็หลังจากที่มีการเปิดคลองสุเอซ เพื่อใช้ในการพาณิชย์ เมื่อ ค.ศ. 1869 ในช่วงสงครามโลกครั้งที่สอง สิงคโปร์ถูกญี่ปุ่นยึดครอง แต่เมื่อสงครามโลกครั้งที่สองสิ้นสุดลง สิงคโปร์ก็กลับมาเป็นอาณานิคมของอังกฤษต่อ โดยอังกฤษสัญญาว่าจะให้มีตัวแทนของประชาชนร่วมในการบริหารประเทศ จะให้มีการจัดการเลือกตั้งทั่วไปใน ค.ศ. 1948 จนในที่สุดสิงคโปร์ก็รวมกับมลายา ซาราวัก และซาบะห์ (บอร์เนียวเหนือ) เป็น “สหพันธรัฐมาเลเซีย” เมื่อ 16 กันยายน ค.ศ. 1963 พร้อมทั้งได้รับเอกราชและอิสรภาพจากอังกฤษในเวลาเดียวกัน อย่างไรก็ตาม สิงคโปร์อยู่ในสหพันธรัฐมาเลเซียได้เพียง 2 ปีเท่านั้นก็ต้องแยกตัวออกมาอย่างไม่สู้จะเต็มใจนัก เมื่อสิงคโปร์แยกตัวออกมาเป็นประเทศเอกราชโดดๆ ใครต่อใครก็คิดว่าสิงคโปร์คงเอาตัวไม่รอดแน่ๆ เพราะประเทศเล็กๆ อย่างสิงคโปร์ทรัพยากรธรรมชาติก็ไม่มี พลเมืองก็มีเพียง 2 ล้านคนเท่านั้น แถมยังมีหลายเชื้อชาติอีกด้วย จะไปทำอะไรได้ แต่แล้วสิงคโปร์ก็ทำให้โลกตะลึงด้วยการพัฒนาประเทศขึ้นมาอย่างรวดเร็ว จนสิงคโปร์กลายเป็นศูนย์กลางการค้าและการพาณิชย์ที่สำคัญยิ่งของเอเชีย ชาวสิงคโปร์กินดีอยู่ดี และมีรายได้ต่อหัวสูงเป็นอันดับสองของเอเชีย (รองจากญี่ปุ่นเท่านั้น) ท่าเรือของสิงคโปร์ก็เลื่อนขึ้นมาเป็นท่าเรือที่ใหญ่และมีการขนส่งมากเป็นอันดับ 3 ของโลก จากที่กล่าวมาข้างต้นจึงทำให้เกิดการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลของการพัฒนาประเทศอย่างรวดเร็วของสิงคโปร์จากนคร- รัฐ เล็กๆ กลายมาสู่ประเทศที่มีความเจริญเป็นอันดับต้นๆ ของทวีปเอเชียภายในระยะเวลาไม่นาน ว่าปัจจัยใดที่มีบทบาทในการนำพาสิงคโปร์มาถึงตำแหน่งสำคัญของโลกได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์

บทความฉบับนี้มีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อวิเคราะห์ความเป็นนคร-รัฐสิงคโปร์ยุคใหม่ ภายใต้การนำของนาย ลี กวน ยู ซึ่งเป็นที่มาของความเจริญของสิงคโปร์ในปัจจุบัน โดยทำให้เข้าใจถึงความเจริญของสิงคโปร์ภายใต้ความสามารถในการบริหารปกครองประเทศของผู้นำเพียงคนเดียว ว่าการเป็นผู้นำประเทศที่ดีควรมีแนวคิดการบริหารปกครองประเทศไปสู่ความเจริญได้อย่างมั่นคงอย่างไร

ขอบเขตการวิเคราะห์

การวิเคราะห์เริ่มต้นจากการเมืองสิงคโปร์ก่อนได้รับอิสรภาพจากอังกฤษ จนการขึ้นมาเป็นผู้นำประเทศของนาย ลี กวน ยู ที่ชาวสิงคโปร์ยกย่องให้เป็น founding father of modern Singapore โดยบทความนี้จะเน้นวิเคราะห์แนวคิดของนายลี กวน ยู ในมุมมองด้านการเมือง และมุมมองในการพัฒนาด้านเศรษฐกิจของประเทศ

การเมืองสิงคโปร์ก่อนได้รับอิสรภาพจากอังกฤษ

หลังจากสิ้นสุดสงครามโลกครั้งที่สอง สิงคโปร์ก็กลับมาอยู่ภายใต้การปกครองของอังกฤษอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งในครั้งนั้น อังกฤษเริ่มให้สิทธิในการปกครองตัวเองมากขึ้นแก่สิงคโปร์ โดยจัดให้มีการเลือกตั้งผู้แทนราษฎรครั้งแรก

แรกมีขึ้นเมื่อวันที่ 20 มีนาคม ค.ศ. 1948 พรรคการเมืองที่มีบทบาทมากกว่าพรรคอื่นๆ ก็คือ พรรคก้าวหน้า (Progressive Party) ในการเลือกตั้งครั้งที่สอง เมื่อเดือนมีนาคม ค.ศ. 1951 มีผู้สมัคร 22 คน พรรคก้าวหน้า ได้รับเลือก 6 คน พรรคกรรมกร (Labour Party) ได้รับเลือก 3 คน ต่อมาเซอร์ จอร์จ เรนเดล ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นประธานคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ขึ้นมา รัฐธรรมนูญฉบับนี้ได้ประกาศใช้เมื่อ 1 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1955 เรียกกันว่า “รัฐธรรมนูญเรนเดล” ในการเลือกตั้งทั่วไปเมื่อวันที่ 2 เมษายน ค.ศ. 1955 มีพรรคการเมืองใหญ่ ๆ ที่ส่งตัวแทนเข้าสมัครรับเลือกตั้งคือพรรคก้าวหน้า พรรคประชาธิปไตย พรรคแนวกรรมกร (Labour Front) พรรคพันธมิตร (Alliance) และพรรคกิจประชาชน ผลการเลือกตั้งปรากฏว่าผู้สมัครจากพรรคการเมืองฝ่ายซ้ายต่างๆ ได้รับเลือกตั้ง รวมกันถึง 13 คน พรรคแนวกรรมกรได้รับเลือกตั้ง 10 คน พรรคกิจประชาชนซึ่งเพิ่งตั้งใหม่ๆ ส่งเข้าสมัคร 4 คน ได้รับเลือกตั้งมา 3 คน รวมทั้ง ลี กวน ยู เลขาธิการของพรรคด้วย พรรคแนวกรรมกร ซึ่งเป็นพรรคที่มีที่นั่งมากที่สุดในสภา ได้จัดตั้งรัฐบาลผสมขึ้นภายใต้การนำของหัวหน้าพรรค เดวิด มาร์แชล (David Marshall) เมื่อเดือนเมษายน ค.ศ. 1955 ปัญหาใหญ่ที่รัฐบาลจะต้องทำในขณะนั้นก็คือ การให้คนสิงคโปร์มีส่วนร่วมมีเสียงในการบริหารงานของประเทศตนเองมากขึ้น และลดบทบาทของชาวอังกฤษลง และเนื่องจากรัฐธรรมนูญเรนเดลไม่เป็นประชาธิปไตยอย่างแท้จริง ชาวสิงคโปร์หลายกลุ่ม หลายพวก จึงได้มีการเรียกร้องให้รัฐบาลเจรจากับอังกฤษเพื่อให้ได้มาซึ่งรัฐธรรมนูญ หรือรัฐบาลที่เป็นประชาธิปไตยจริงๆ

ในปี 1950 ได้มีการเลือกตั้งทั่วไปจัดขึ้นอีกครั้งเมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม การเลือกตั้งครั้งนี้มีความสำคัญมากในประวัติศาสตร์ของประเทศสิงคโปร์ เพราะเป็นครั้งแรกที่ชาวสิงคโปร์มีอิสระในการเลือกตัวแทน ไปจัดตั้งรัฐบาลเองตามเสียงข้างมากในสภา และผู้ได้รับมอบหมายให้จัดตั้งรัฐบาล ก็จะเป็นนายกรัฐมนตรีคนแรกของสิงคโปร์ด้วย ดังนั้น การหาเสียงและการอภิปรายของพรรคการเมืองและผู้สมัครต่างๆ จึงดำเนินไปอย่างคึกคัก ผลการเลือกตั้งปรากฏว่า พรรคกิจประชาชนของลี กวน ยู ได้รับเสียงข้างมากอย่างเด็ดขาดในสภา และลี กวน ยู ได้จัดตั้งรัฐบาลโดยตนเองดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี นโยบายของพรรคกิจประชาชนต้องการให้สิงคโปร์ได้รับเอกราชอย่างสมบูรณ์โดยเร็ว และโดยการรวมกับมลายา เพราะเห็นว่าเป็นหนทางที่ดีที่สุดสำหรับสิงคโปร์ เนื่องจากขณะนั้นสิงคโปร์มีปัญหาภายในประเทศมากเหลือเกิน ทั้งเรื่องคอมมิวนิสต์ เรื่องปัญหาระหว่างเชื้อชาติ และเรื่องตลาดการค้า ถ้ารวมกับมลายาได้ อังกฤษก็คงเชื่อใจในตลาดการค้า ถ้ารวมกับมลายาได้ อังกฤษก็คงเชื่อใจในความมั่นคงของสิงคโปร์ และยินยอมให้เอกราชโดยสมบูรณ์

ลี กวน ยู บิดาแห่งสิงคโปร์ยุคใหม่

ลี กวน ยู เชื่อว่า ผู้นำจะต้องได้รับความเชื่อถือและศรัทธาจากประชาชน และความเชื่อถือศรัทธานี้ก็ได้มาจากความบริสุทธิ์ของผู้นำ ตระกูลของลี เป็นจีนแคะ และเป็นตระกูลเก่าแก่ตระกูลหนึ่งของสิงคโปร์ปูทวดของลือพยพจากประเทศจีนมาอยู่ที่สิงคโปร์ตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่ 19 ลีเกิดเมื่อวันที่ 16 กันยายน ค.ศ. 1923 เขาเรียนหนังสือที่โรงเรียนจีน และไปต่อโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษ เขาเรียนเก่งมากจึงมักจะได้คะแนนยอดเยี่ยมของชั้น เขาเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่สถาบันแรฟเฟิลส์ กระทั่งเมื่อจบการศึกษาก็ได้รับทุนให้ไปศึกษาต่อที่ประเทศอังกฤษแต่ว่าขณะนั้นเป็นปี ค.ศ. 1939 สถานการณ์การเมืองในยุโรปกำลังตึงเครียดและจะเข้าสู่ภาวะสงคราม ลีจึงไม่สามารถจะเดินทางไปอังกฤษได้ หลังจากที่ถูกกองทัพญี่ปุ่นยอมแพ้เมื่อเดือนกันยายน ค.ศ. 1945 แล้ว ลีก็พยายามจะไปเรียนต่อที่ประเทศอังกฤษให้ได้ และหลังจากเข้าเรียนที่โรงเรียนเศรษฐศาสตร์แห่งลอนดอน (London School Economics) ได้สักพักหนึ่งแล้วลีก็รู้ว่าไม่ชอบชีวิตความเป็นอยู่และสิ่งแวดล้อมในลอนดอนขณะนั้นเท่าไรเลย จึงขอย้ายไปเข้าเรียนที่มหาวิทยาลัยเคมบริดจ์ ซึ่งกว่า เกียก ชู แพนของเขาเรียนอยู่ที่นั่น ที่เคมบริดจ์นี้ลีได้เข้าร่วมกิจกรรมกับชมรมต่างๆ เช่น ชมรมกรรมกร และชมรมแก้ปัญหาหมาเลย์ เป็นต้น เขาได้ส่อแววแห่งความเป็นผู้นำ ณ ที่นี้ลีก็ได้ประกาศตัวว่าเป็น นักสังคมนิยม ลีสำเร็จปริญญาตรีพร้อมกับ กวา เกียก ชู เมื่อ ค.ศ. 1949 โดยทั้งคู่ได้รับปริญญาตรีเกียรตินิยม ลีได้รับเกียรตินิยมอันดับหนึ่งทางนิติศาสตร์ถึง 2 วิชา และแพนของเขาก็ได้รับเกียรตินิยมอันดับหนึ่งสาขานิติศาสตร์เช่นกัน ปีรุ่งขึ้นทั้งลีและแพนของเขาก็สำเร็จ

เป็นเนติบัณฑิตอังกฤษ แห่งสำนักมิดเดิลเทมเบล ลอนดอน และได้แต่งงานกันเมื่อ 30 กันยายน ค.ศ. 1950 หลังจากสำเร็จการศึกษาแล้ว ลีก็เริ่มเข้าสู่เวทีการเมืองของสิงคโปร์ด้วยการรับเป็นทนายที่ปรึกษาให้กับสหภาพแรงงานต่างๆ และเริ่มเป็นที่รู้จัก เมื่อสามารถช่วยเจรจาต่อรองให้พนักงานสหภาพแรงงานไปรษณีย์โทรเลขได้ค่าจ้างและสวัสดิการดีขึ้น ลีเข้าสู่เวทีการเมืองอย่างเต็มตัวในปี ค.ศ. 1954 เมื่อเขาและเพื่อนร่วมอุดมการณ์ก่อตั้ง พรรคกิจประชาชนขึ้น โดยลีรับหน้าที่เลขาธิการพรรค และประกาศนโยบายของพรรคว่าเป็นสังคมนิยมประชาธิปไตย และเป็นสมาชิกขององค์การสังคมนิยมสากล พอเลือกตั้งครั้งที่สอง ค.ศ. 1959 ลีก็นำพรรคของเขาเข้าสู่ชัยชนะอย่างงดงาม และได้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีคนแรก และคนเดียวของสิงคโปร์ เมื่ออายุเพียง 36 ปี ลี กวน ยู สูงราวๆ 5 ฟุต 10 นิ้วครึ่ง และมีน้ำหนักตัวอยู่ในระดับ 160 ปอนด์ เขาระวังรักษาสุขภาพเป็นอย่างมาก ลี กวน ยู พยายามหลีกเลี่ยงการมีความคิดแคบๆ หรือการหลงใหลในอำนาจหรือความเก่งกาจของตนเองด้วยการเดินทางไปพบปะและเจรจากับผู้นำประเทศต่างๆ อยู่เสมอ จะได้รู้ว่าคนอื่นคิดอย่างไร และเขามองสิงคโปร์อย่างไร อาจจะกล่าวได้ว่า ไม่มีผู้นำคนไหนในโลกที่ลีไม่รู้จักหรือเคยพบเห็นวาทันถึงนิสัยส่วนตัวแล้ว ลีเป็นคนละเอียดอ่อนมาก เขาทำทุกอย่างด้วยความตั้งใจจริง เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ดีที่สุด ไม่ว่าเรื่องนั้นจะเป็นเรื่องอะไร เพราะความเชื่อมั่นในตนเองอย่างสูง ประกอบกับการเป็นคนพูดจาโผงผางทำให้หลายคนไม่ค่อยจะชอบ ลี กวน ยู เท่าไรนัก นักหนังสือพิมพ์คนหนึ่งของไทยถึงกับเคยเขียนว่า “ลี กวน ยู จะกวนยู หรือกวนใครก็ไม่ว่าแต่อย่ามากวนไต่กันแล้วกัน” แต่ก็ดูเหมือนว่าลีไม่ใส่ใจจะหะต่อสิ่งเหล่านี้เท่าไรนัก ลีกล่าวว่าสิงคโปร์จำเป็นต้องดำเนินนโยบายแข็งกร้าวต่อคอมมิวนิสต์ เพราะพวกนี้เป็นพวกบ่อนทำลายชาติ หากประเทศมีคนที่คอยก่อกวนความสงบแล้วจะพัฒนาบ้านเมืองได้อย่างไร ลี กวน ยู ศึกษาปรัชญาการเมืองต่างๆ อย่างทะลุปรุโปร่ง และถึงแม้ว่าเขาจะเข้าใจอุดมคติทางการเมืองดีมาก เขาก็ไม่เคยปล่อยให้ทฤษฎีมาขวางทางทำงานของเขา พูดอีกอย่างก็คือ เขาเป็นนักปฏิบัติและนักประยุกต์ทฤษฎีมากกว่าที่จะเป็นผู้ก่ออุดมการณ์ไว้อย่างตายตัว ลีเชื่อว่าสาเหตุหนึ่งของความล้มเหลวของพรรคการเมืองในประเทศที่กำลังพัฒนาก็คือ การพยายามจะเลียนแบบพรรคการเมืองใหญ่ๆ ของประเทศที่เจริญแล้ว เช่น พรรคกรรมกรและพรรคอนุรักษนิยมของอังกฤษ หรือพรรครีพับลิกัน และพรรคเดโมแครตของอเมริกา ด้วยเหตุผลดังกล่าวมานี้ ลี กวน ยู และพรรคพวกของเขาจึงพยายามทุกวิถีทาง ชนิดที่เรียกว่าไม่เอาด้วยเลห์ ก็ต้องเอาด้วยกล ในการสร้างพรรคกิจประชาชนให้เป็นพรรคใหญ่และมั่นคงที่สุดระยะแรกๆ ที่พรรคยังไม่เข้มแข็ง ลีกระทำทุกอย่างที่จะทำให้พรรคของเขาชนะเลือกตั้ง ไม่ว่าจะโดยการข่มขู่พรรคอื่นๆ ยุแหยให้พรรคอื่นแตกความสามัคคี หรือใช้อำนาจ และองค์กรของรัฐเข้าช่วยหาเสียงจนพรรคคู่แข่งของเขาต้องพ่ายแพ้อย่างย่อยยับ

จุดกำเนิดพรรคกิจประชาชน

พรรคกิจประชาชนถือกำเนิดขึ้นมาเมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน ค.ศ. 1954 หลังจากทีลี กวน ยู กลับจากอังกฤษไม่กี่ปี และจากการคลุกคลีกับผู้นำกรรมกรและชาวบ้านมากกว่า 3 ปี ในฐานะทนายความและที่ปรึกษาลีรู้ว่าเวลาที่จะประกาศตั้งพรรคการเมืองที่เขาใฝ่ฝันมาถึงแล้ว ขณะนั้นสิงคโปร์เพิ่งผ่านพ้นสงครามโลกครั้งที่ 2 มาหมาดๆ และลัทธิชาตินิยมกำลังแผ่กระจายไปทั่วโลก ชาวสิงคโปร์กำลังสนใจอย่างยิ่งที่จะปกครองตนเอง แรงแปลกดันที่จะมีองค์กรทางการเมืองที่เป็นชาตินิยมจึงมีอยู่มาก ซึ่งเรื่องทั้งหมดนี้ลีเข้าใจดี ดังนั้นวันที่เขาประกาศตั้งพรรคกิจประชาชนจึงเป็นวันที่มีการชุมนุมทางการเมืองที่ยิ่งใหญ่ที่สุดในสิงคโปร์นับตั้งแต่ ค.ศ. 1948 นโยบายหลักของพรรคกิจประชาชนก็คือ เพื่อเอกราชของสิงคโปร์ เพื่อสิทธิที่เท่าเทียมกันของชนทุกชาติเพื่อสิทธิในการเลือกตั้งของราษฎรที่บรรลุนิติภาวะทุกคนอย่างเป็นประชาธิปไตย เพื่อยกเลิกกฎหมายฉุกเฉินที่ให้อำนาจพิเศษแก่รัฐ เพื่อล้มล้างระบบที่ไม่เสมอภาคของการกระจายรายได้และโอกาสซึ่งดำรงอยู่ในปัจจุบันเพื่อเสริมสร้างระบบเศรษฐกิจที่ราษฎรทุกคนมีงานทำและได้ผลตอบแทนอย่างยุติธรรม เพื่อประกันความมั่นคงทางชีวิตและสังคมแก่ราษฎรทุกคนและเพื่อความเป็นปึกแผ่นสามัคคีของราษฎรที่อยู่ในมลายาทุกคนที่จะช่วยกันจรรโลงประเทศไว้วัฒนาสถาพรตลอดไป นั้นเป็นภาพพจน์ภายนอกที่ดูเหมือนว่าพรรคกิจประชาชนนั้นเป็นพรรค

ใหญ่ที่น่าเกรงขาม แต่ความจริงแล้วภายในพรรคนั้นยังมีความไม่ลงรอยกัน แตกกลุ่ม แตกพวกกันอยู่มาก เพราะพรรคกิจประชาชนประกอบด้วยบุคคลจากหลายกลุ่มผลประโยชน์ที่รวมตัวกันอย่างรีบเร่ง

ลี กวน ยู กับมุมมองด้านการศึกษานานาชาติ

เมื่อพรรคกิจประชาชนเข้ามาบริหารประเทศเมื่อ ค.ศ. 1959 นั้น สิงคโปร์เผชิญกับปัญหาทางการศึกษาหลายประการ เพราะระบบการศึกษาที่มีอยู่ในขณะนั้นไม่ได้เอื้ออำนวยให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจ และอุตสาหกรรมของประเทศเลย โรงเรียนมีหลายรูปแบบ มีทั้งโรงเรียนที่สอนภาษาจีน โรงเรียนที่สอนภาษามาเลย์ โรงเรียนที่สอนภาษาทมิฬ และโรงเรียนที่สอนภาษาอังกฤษ ซึ่งโรงเรียนเหล่านี้ต่างก็สอนภาษาและค่านิยมของพวกตน ก่อให้เกิดอคติต่อพวกอื่น ทำให้เกิดการแบ่งแยกเชื้อชาติต่างๆ ในสิงคโปร์ อันเป็นอุปสรรคอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ อย่างไรก็ตาม รัฐบาลของลี กวน ยู ก็ได้ใช้ความพยายามและกลยุทธ์ภายใต้ชาตินิยมในการศึกษาต่างๆ ด้วยดีตลอดมา คุณลักษณะสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้รัฐบาลของลี กวน ยู สามารถปรับปรุงการศึกษาให้ดีและสอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจเสมอมาคือ การยอมรับว่ามีปัญหา และพยายามจะจัดปัญหานั้นๆ นอกจากนี้ลี กวน ยู ยังสั่งให้ผู้บริหารการศึกษาของเขาเลิกยึดติดอยู่กับทฤษฎีการศึกษาใดทฤษฎีการศึกษาหนึ่ง แต่ให้ถือหลักปฏิบัติเป็นสำคัญ ดังนั้น แผนการศึกษาของสิงคโปร์จึงต้องถูกวิเคราะห์และปรับปรุงเป็นระยะๆ ไป โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เมื่อใดที่สถานการณ์ทางเศรษฐกิจ การเมืองและสังคมเปลี่ยนไปแล้ว แผนการศึกษาที่จะต้องเปลี่ยนไปด้วย จุดมุ่งหมายของการศึกษาของสิงคโปร์นั้นมีอยู่เด่นชัดคือ การกินดีอยู่ดีของประชาชน นี่เป็นจุดมุ่งหมายที่พรรคกิจประชาชนยึดถือเรื่อยมา แต่วิธีการที่จะให้การศึกษาให้ประชาชนได้กินดีอยู่ดีนั้นต้องเปลี่ยนแปลงไปตามความเหมาะสมของเวลาและสิ่งแวดล้อม ลี กวน ยู ให้ความสำคัญต่อการศึกษามาก เพราะเป็นเครื่องมือที่จะพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อย่างมีประสิทธิภาพที่สุด ถ้ารัฐบาลใช้ได้ถูกต้อง ซึ่งทรัพยากรมนุษย์ที่ได้รับการพัฒนาขึ้นมานี้จะเป็นจักรกลสำคัญที่จะทำให้การพัฒนาประเทศดำเนินไปได้

จากคำพูดของลี กวน ยู นี้จะเป็นได้ว่าระบบการศึกษาภายใต้การบริหารงานของพรรคกิจประชาชนมุ่งถ่ายทอดทัศนคติที่ดีต่อการทำงานหนัก เพื่อเปลี่ยนสิงคโปร์จากสังคมอ่อน (Soft Society) ไปสู่สังคมที่เข้มแข็งและบึกบึน (Hard Society) ฉะนั้นระบบการศึกษาของสิงคโปร์จึงเป็นระบบ “แพ็คต้ออก” หรือที่ นักการศึกษาบางคนเรียกว่าระบบ “ปิรามิด” หรือ “เจดีย์” คือพื้นฐานของปิรามิดหรือเจดีย์จะมีจำนวนนักเรียนทั้งหมดเข้าโรงเรียน และจำนวนนักเรียนเหล่านี้จะค่อยๆ ลดลงเรื่อยๆ เมื่อขึ้นอยู่ยอดปิรามิดหรือเจดีย์ ลี กวน ยู กล่าวปราศรัยเสมอว่าปริมาณของพลเมืองนั้นไม่สำคัญ ความสำคัญอยู่ที่คุณภาพ ในสังคมสิงคโปร์ทุกคนก้าวหน้าได้ด้วยความสามารถของตนเอง ขณะเดียวกัน ลี กวน ยู ก็เอาจริงเอาจังกับพวกคอมมิวนิสต์ตามโรงเรียนต่างๆ รวมทั้งพวกที่คอยก่อความวุ่นวายโดยไม่พยายามตั้งใจเรียนทั้งหลาย ด้วยการประกาศว่าตั้งแต่ปี ค.ศ. 1964 เป็นต้นไป นักเรียนที่มีใบรับรองความประพฤติจากรัฐบาลเท่านั้น จึงจะมีสิทธิ์เข้าเรียนต่อในระดับอุดมศึกษาหรือวิทยาลัยเทคนิคได้ ใครไม่มีใบรับรองที่ว่านี้ไม่มีสิทธิ์ เข้าเรียนต่อในระดับสูงกว่ามัธยมศึกษาตอนปลายไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น ทางด้านการศึกษานั้นรัฐบาลยึดนโยบาย 2 ภาษาเป็นหลัก คือนักเรียนทุกคนจะต้องเรียนภาษาอังกฤษและภาษาแม่ของตนอีก 1 ภาษา เพราะฉะนั้นเด็กมาเลย์ก็ต้องเรียนทั้งภาษามาเลย์และภาษาอังกฤษ เด็กจีนก็ต้องเรียนทั้งภาษาจีนและภาษาอังกฤษ เมื่อเด็กมาเลย์จะคุยกับเด็กจีนก็สามารถใช้ภาษาอังกฤษคุยกันได้ ปัจจุบันสิงคโปร์กลายเป็นศูนย์กลางของเศรษฐกิจและการพาณิชย์แห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เงินเหรียญ ในขณะที่สิงคโปร์ซึ่งเพิ่งนำออกมาใช้ได้เพียงสิบกว่าปี สิงคโปร์ดอลลาร์ก็กลายมาเป็นเงินสกุลแข็งที่สุดสกุลหนึ่งของเอเชีย

ลี กวน ยู กับแนวทางการบริหารปกครองด้านเศรษฐกิจของประเทศแบบเฉพาะตัว

ในเรื่องการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศย่อมจะต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจจากหลายฝ่ายทั้งฝ่ายรัฐบาล เอกชน และต่างประเทศ ทางฝ่ายรัฐบาลเองก็ไม่ใช่ว่าความสำเร็จทุกอย่างที่เกิดขึ้นนั้นเป็นฝีมือของลี

กวน ยู คนเดียว ลี กวน ยูมักจะกล่าวเสมอๆ ว่าสิงคโปร์ปกครองโดย “คณะผู้นำไม่ใช่แต่เขาผู้เดียว อย่างไรก็ตาม ก็เป็นที่รู้ๆ กันว่าในบรรดา “คณะผู้นำ” นั้น ลีมีอำนาจเหนือคนอื่นๆ อยู่ไม่น้อย และความสำเร็จของสิงคโปร์นั้นก็เกิดจากมันสมอง และความเป็นผู้นำที่ดีของเขามากทีเดียว ในปี ค.ศ. 1959 เมื่อลี กวน ยู เข้ารับตำแหน่งนายกรัฐมนตรีเป็นครั้งแรกนั้น เศรษฐกิจของสิงคโปร์ขึ้นอยู่กับการค้าแบบพ่อค้าคนกลาง และต้องอาศัยประเทศเพื่อนบ้านคือมลายูและอินโดนีเซียเป็นหลัก ซึ่งสถานการณ์การเมืองในขณะนั้นก็ไม่แน่ใจว่าจะช่วยสิงคโปร์ค้าขายกับเพื่อนบ้านทั้งสองได้อีกนานเท่าไร และแนวโน้มก็ดูเหมือนว่าประเทศผู้บริโภครับประเทศผู้ผลิต เริ่มจะติดต่อกันเอง โดยไม่ผ่านคนกลางมากขึ้นๆ การเมืองในช่วง 5-6 ปีแรกที่ลี กวน ยู เป็นนายกรัฐมนตรี ก็สับสนอลหม่าน มีการแย่งชิงอำนาจกันวุ่นวายไปหมด สิงคโปร์จะมีความมั่นคงทางการเมืองได้ก็ต้องใช้เวลาเกือบ 10 ปี และตอนที่สิงคโปร์เข้าร่วมในสหพันธรัฐมาเลเซียก็ประสบกับปัญหามากมาย สิงคโปร์มาโหมพัฒนาเศรษฐกิจอย่างจริงจังก็เมื่อหลัง ค.ศ. 1965 เมื่อแยกตัวจากมาเลเซียมาเป็นประเทศเอกราชอย่างสมบูรณ์แล้ว เคล็ดลับข้อหนึ่งของความสำเร็จของสิงคโปร์ก็คือ การแยกการเมืองออกจากการบริหารปกครองเศรษฐกิจ นอกจากนี้รัฐบาลยังพยายามชักจูงให้บรรดานักธุรกิจและนักจัดการ ผู้มีความสามารถดีเด่นทั้งหลายเข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบและบริหารปกครองบ้านเมือง โดยยอมให้บุคคลเหล่านี้ยังคงถือหุ้นของกิจการต่างๆ อยู่ได้ แต่ถ้าเมื่อใดพบว่าบุคคลเหล่านี้ทุจริตหรือบริหารงานเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ส่วนตนก็จะไล่ออก และฟ้องร้องต่อศาลทันที เพื่อเป็นการสร้างบรรยากาศการลงทุนที่ดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาวะที่ประเทศชาติกำลังประสบกับมรสุมทางเศรษฐกิจนานาชนิดเนื่องจากการถอนทหารของอังกฤษ รัฐบาลสิงคโปร์จึงได้ตราพระราชบัญญัติแรงงาน ขึ้นมา 2 ฉบับ ในปี ค.ศ. 1968 ฉบับแรกมีจุดมุ่งหมายเพื่อป้องกันการฉวยโอกาสกับสวัสดิการต่างๆ ของคนงาน ซึ่งทำให้นายทุนต้องเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น โดยไม่จำเป็นและต้องการเน้นให้ค่าตอบแทนผูกพันกับผลผลิตของแรงงาน ดังนั้นพระราชบัญญัตินี้จึงจัดระบบการจ้างใหม่หมด มีการลดวันหยุดให้น้อยลง เข้มงวดกับการทำงานล่วงเวลาและจัดระเบียบการเกษียณให้รัดกุมยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังระบุไว้ด้วยว่าคนงานจะได้รับโบนัสได้ไม่เกินค่าแรงหนึ่งเดือนเท่านั้น ส่วนนายจ้างคนใดจะจ่ายมากกว่าหนึ่งเดือนก็ให้อยู่ในดุลพินิจของตนเอง ให้ขึ้นอยู่กับความขยันของคนงาน สำหรับฉบับหลังคือพระราชบัญญัติอุตสาหกรรมสัมพันธ์ (แก้ไขเพิ่มเติม) นั้น ระบุไว้ว่าการรับสมัครและการจ้างคนงาน การเลื่อนตำแหน่งหรือย้ายตำแหน่ง การลดขึ้นเงินเดือนและการปลดคนงาน ล้วนเป็นหน้าที่ของฝ่ายบริหารทั้งสิ้น ไม่จำเป็นต้องต่อรองกับสหภาพแรงงาน พระราชบัญญัติทั้ง 2 ฉบับนี้เป็นที่พอใจของพ่อค้าและนักลงทุนเป็นอย่างมาก เพราะทำให้เกิดความมั่นใจในการลงทุนมากยิ่งขึ้น และการที่คนงานสิงคโปร์สามารถพูดภาษาอังกฤษได้แทบทุกคน ก็ยังทำให้บรรยากาศการลงทุนที่สิงคโปร์ดียิ่งขึ้นอีก นับว่ารัฐบาลของลี กวน ยู สามารถควบคุมสถานการณ์แรงงานซึ่งเป็นกุญแจดอกสำคัญไปสู่ความสำเร็จในการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างดียิ่ง นักลงทุนต่างชาติพอใจและมั่นใจในสหภาพแรงงานของสิงคโปร์ จึงพากันมาลงทุนซึ่งก็ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากรัฐบาล ประชาชนในประเทศก็มิงานทำมากขึ้นเศรษฐกิจทั่วปึกดีขึ้น

ด้านการพัฒนาอุตสาหกรรมของสิงคโปร์นั้นมีจุดมุ่งหมาย 2 ประการ คือ เพื่อสร้างงานให้กับประชากรในวัยทำงาน ซึ่งมีมากขึ้นทุกๆ วัน และเพื่อขยายฐานเศรษฐกิจของสิงคโปร์ซึ่งจุดมุ่งหมายทั้ง 2 ประการนี้ได้ช่วยให้เศรษฐกิจของสิงคโปร์มีความมั่นคงยิ่งขึ้น รัฐบาลสิงคโปร์ตระหนักดีว่า การเริ่มพัฒนาอุตสาหกรรมของสิงคโปร์นั้นค่อนข้างจะช้ากว่าประเทศอื่นๆ ในเอเชีย ดังนั้นสิงคโปร์จึงต้องหาทางชักจูงให้นักลงทุนมาลงทุนที่ประเทศของตนให้ได้ ประเทศต่างๆ ในเอเชียแทบทุกประเทศมีมาตรการส่งเสริมการลงทุนทั้งสิ้น การที่สิงคโปร์จะแย่งนักลงทุนไปจากประเทศเหล่านี้ได้ มาตรการส่งเสริมการลงทุนของสิงคโปร์จะต้องดีกว่าประเทศอื่นๆ และรัฐบาลจะต้องสนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมอย่างจริงจัง สิ่งหนึ่งที่รัฐบาลริบทำก็คือ การตราพระราชบัญญัติอุตสาหกรรมบุกเบิก เมื่อ ค.ศ. 1959 และพระราชบัญญัติฉบับอื่นๆ ซึ่งพระราชบัญญัติเหล่านี้มีจุดมุ่งหมายในการยกเว้นหรือลดภาษีให้กับโรงงานอุตสาหกรรมต่างๆ โรงงานใดจัดอยู่ในประเภท “บุกเบิก” ก็จะได้รับยกเว้นภาษีตั้งแต่ 2 ถึง 5 ปี ขึ้นอยู่กับขนาดของการลงทุนเพิ่มเติมอีกด้วย และถ้าลงทุนขยายการผลิตมากขึ้น

กว่า 30 เปอร์เซ็นต์ของต้นทุนเดิมก็จะได้รับการยกเว้นภาษีอีกตั้งแต่ 3 ถึง 5 ปี ขึ้นอยู่กับขนาดของการเพิ่มทุน เช่นกันนอกจากนี้เพื่อเป็นการจัดระเบียบของการพัฒนาประเทศรัฐบาลสิงคโปร์ยังได้จัดตั้ง “คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจ” ขึ้นเมื่อ ค.ศ. 1961 งานชิ้นโบว์แดงซึ่งเป็นที่เลื่องลืออย่างมากของคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจก็คือ การตัดสินใจลงทุนถมที่ดินที่ตำบลจุงซึ่งเป็นหนองน้ำและที่ลุ่ม คณะกรรมการฯ ได้ลงทุนถมที่ดินนั้นกว่าไร่แล้วพัฒนาขึ้นมาเป็นนิคมอุตสาหกรรมที่ทันสมัยได้ จะเห็นได้ว่าในขณะทีลี กวน ยู และรัฐบาลของเขาทำการต่อต้านคอมมิวนิสต์ในสิงคโปร์อย่างถึงเลือดถึงเนื้อ แต่สิงคโปร์ก็ทำการค้ากับประเทศคอมมิวนิสต์ทั้งหลายด้วย สำหรับสิงคโปร์และลี กวน ยู แล้วผลประโยชน์ของประเทศเหนืออุดมการณ์ใดๆ ทั้งสิ้น การพัฒนาอีกด้านหนึ่งของสิงคโปร์ที่รู้ตกว่าทุกๆ ประเทศในเอเชียอาคเนย์จนเป็นที่เลื่องลือกันอย่างมากก็คือ การพัฒนาระบบการเงิน ซึ่งมีส่วนสำคัญทำให้การพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศประสบความสำเร็จ

บทสรุป

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่ารัฐบาลสิงคโปร์ชุดของลี กวน ยู ต้องคอยสอดส่องดูแลแนวโน้มของสังคมอยู่เสมอ เมื่อใดที่เห็นว่าสังคมหันเหไปในทิศทางที่ไม่ชอบมาพากลแล้ว รัฐบาลต้องเข้ามามีอำนาจเพื่อปรับทัศนคติและนิสัยของคนทันที อาทิ เรื่องการรักษาความสะอาด เรื่องการทำงาน เรื่องการศึกษา และเรื่องมารยาท และเนื่องจากรัฐบาลมีเสถียรภาพดีมาก การรณรงค์ในเรื่องต่างๆ จึงมักประสบผลสำเร็จเป็นอย่างดี ทำให้สามารถสร้างสังคมสิงคโปร์ยุคใหม่ไปสู่เป้าประสงค์ที่ต้องการได้ ในสมัยนั้นผู้สันตติกรณหลายท่านคาดหมายกันว่า ผู้มีโอกาที่จะขึ้นมาเป็นทายาททางการเมืองของลี กวน ยู อย่างมากก็คือ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ โทนี ตัน โก๊ะ จัก ตง และ ออง เต็ง เซ็ง จากการคาดการณ์ก็ถูกต้องเพราะโก๊ะ จัก ตง ก็ได้ก้าวมาดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีต่อจากลี กวน ยู และได้นำสิงคโปร์รู้ตหน้าไปอีกขั้นหนึ่งในช่วงปี 1990-2006 และในเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2006 นาย Lee Hsien Loong ได้เป็นนายกรัฐมนตรีคนที่ 3 ของสิงคโปร์ โดยสืบทอดลี กวน ยู ได้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของสิงคโปร์ถึง 31 ปี และได้สร้างรากฐานที่มั่นคงในทุกๆ ด้านแก่ประเทศสิงคโปร์ จนทำให้สิงคโปร์สามารถพัฒนาประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อเนื่องมาจนถึงทุกวันนี้

Reference

- Ang Cheng Guan. (2013). *Lee Kuan Yew's strategic thought*. Routledge: London.
- Bunyarit Tungboonkuntham. (2015). *Lee Kuan Yew: the hero who build Singapore as a giant*. Petchpraguy: Bangkok.
- Lee Kuan Yew. (1998). *The Singapore Story: Memoirs of Lee Kuan Yew*. Prentice Hall: New Jersey
- Lee Kuan Yew. (2000). *From Third World to First: The Singapore story-1965-2000*. Harper: New York
- Lee Kuan Yew. (2013). *The Wit and Wisdom of Lee Kuan Yew*. Didier Millet: Singapore.
- Sakda Prangpratanporn. (1981). *Lee Kuan Yew and how he built the nation*. Samakkaasart: Bangkok.
- Varissara Phanuwat. (2015). *Think like Lee Kuan Yew*. Saengdao: Bangkok.

ผู้เขียน

อาจารย์อภิชาติ จิโรภาส

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตสงขลา

140 ถนนกาญจนวนิช ตำบลเขารูปช้าง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 90000

E-mail: eveafs@hotmail.com